

Vergadering:	Algemeen Bestuur
Datum vergadering:	donderdag 12 december 2024
Nummer op agenda:	6
Doel van agendering:	Opiniërend
Bijlagen:	5
Auteur:	Sjoerd de Vries (directiesecretaris)
Portefeuillehouder:	dhr. Schmaal
Onderwerp:	Model uniform mandaatbesluit IBP-VTH

Verzoek aan het bestuur

1. Kennisnemen van het model uniform mandaatbesluit zoals dat door het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH) is opgesteld;
2. Opiniërend bespreken in hoeverre het bestuur het huidige uniforme modelmandaat wil vervangen.

Samenvatting

Het IBP-VTH heeft een uniform modelmandaat opgesteld en vraagt omgevingsdiensten om hun huidige modelmandaat hierdoor te vervangen. Het opgestelde modelmandaat kent - in tegenstelling tot het modelmandaat dat de ODG hanteert - een 'gesloten' structuur. De 'open' structuur van het ODG-mandaat functioneert sinds 2018 naar tevredenheid van dienst en deelnemers. Het modelmandaat van het IBP-VTH leidt tot minder regelruimte voor de ODG dan de deelnemers wensen. Bovendien leidt iedere aanpassing van het modelmandaat van het IBP-VTH tot een langdurig afstemmings- en besluitvormingsproces, vanwege de 'gesloten' structuur.

Toelichting

Aanleiding

Eén van de producten die het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH) heeft opgeleverd, is een uniform modelmandaat. Het streven van het IBP-VTH is dat alle gemeenten en provincies, die taken in mandaat onderbrengen bij omgevingsdiensten, dit modelmandaat hanteren. Het hanteren van dit modelmandaat is niet verplicht gesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Doelstelling

Opiniërend bespreken in hoeverre het bestuur van de Omgevingsdienst Groningen het huidige modelmandaat wil vervangen door het model dat door het IBP-VTH is opgeleverd.

Context

Een uniforme mandaatregeling zorgt voor eenduidigheid in de taakuitvoering door omgevingsdiensten en duidelijke afspraken over de bevoegdheden van de dienst. Deelnemers zijn niet verplicht om taken in mandaat onder te brengen bij hun omgevingsdienst. In Groningen hebben de gemeenten Het Hogeland en Pekela geen mandaat verstrekt aan de ODG.

Overwegingen

Totstandkoming en gebruik modelmandaat ODG

In het Verbeterplan 2016 heeft het Algemeen Bestuur van de ODG besloten dat gekomen diende te worden tot een uniform mandaatbesluit 'met het oog op een efficiënte en rechtmatige dienstverlening'. Het modelmandaat voor de deelnemers aan de ODG is in 2018 vastgesteld door het Algemeen Bestuur, waarna de mandaatverlenende deelnemers dit model hebben gehanteerd voor de vaststelling in hun eigen colleges. Sindsdien werkt de ODG aan de hand van deze mandaatregeling en is er alleen een technische wijziging als gevolg van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en de Omgevingswet doorgevoerd (in 2023). Geconcludeerd kan worden dat het huidige modelmandaat goed functioneert.

Verschillen modelmandaat IBP-VTH en modelmandaat ODG

Beide modelmandaten hebben tot doel om uniformiteit in de bevoegdheden voor de taakuitvoering te organiseren. Ze verschillen in de manier waarop die uniformiteit wordt bereikt, in de ruimte die wordt geboden aan de diensten en in het wijzigingsproces. In onderstaande tabel zijn de verschillen benoemd, daaronder worden deze uitgewerkt.

	Modelmandaat ODG	Modelmandaat IBP-VTH
Structuur	<ul style="list-style-type: none"> • Open 	<ul style="list-style-type: none"> • Gesloten
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Alle bevoegdheden voor het uitvoeren van taken overgedragen • Behalve voor genoemde uitzonderingen • Deelnemer kiest takenpakket 	<ul style="list-style-type: none"> • Opsomming van alle bevoegdheden voor alle relevante wet- en regelgeving.
Ruimte voor ODG	<ul style="list-style-type: none"> • Maximaal, conform wens AB 	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van beschreven bevoegdheden
Beheer	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal, inhoudelijk niet noodzakelijk 	<ul style="list-style-type: none"> • Verwachting: regelmatig noodzaak om bij te stellen

Het modelmandaat van de ODG kent een zogenaamde 'open' structuur, waarbij de ODG in principe alle benodigde bevoegdheden overgedragen krijgt om de taken uit te voeren, op enkele (omschreven) uitzonderingen na. De deelnemers geven in hun mandaat aan welke taken(pakketten) zij afnemen. Het voordeel hiervan is dat het modelmandaat niet bij iedere wijziging van wet- en regelgeving binnen de takenpakketten aangepast hoeft te worden. Ook geeft het modelmandaat de ODG relatief veel ruimte om namens de bevoegde gezagen te handelen en zijn er in de afgelopen jaren geen onduidelijkheden over bevoegdheden ontstaan.

Het modelmandaat dat binnen het IBP-VTH is ontwikkeld, kent een zogenaamde 'gesloten' structuur. In het modelmandaat zijn alle bevoegdheden opgesomd voor alle relevante wet- en regelgeving en is daarmee zeer volledig. Het gevolg hiervan is echter wel dat iedere wijziging in wet- en regelgeving automatisch leidt tot een aanpassing van het modelmandaat. Daarna zal iedere wijziging door alle omgevingsdiensten voor zienswijze voorgelegd moeten worden aan de deelnemers en moet het mandaat opnieuw worden vastgesteld door iedere individuele deelnemer. Het IBP-VTH geeft aan te verwachten dat het modelmandaat zorgt voor meer duidelijkheid over de bevoegdheden van omgevingsdiensten, maar biedt minder ruimte voor diensten dan het 'open' model dat de ODG hanteert.

Advies

Het bestuur wordt gevraagd om opiniërend over het modelmandaat van het IBP-VTH te spreken. Het geniet de voorkeur om het huidige modelmandaat niet te vervangen.

Financiële consequenties

Nader te bepalen.

Kanttekeningen en risico's

Nader te bepalen.

Vervolg

Na de opiniërende bespreking door het Algemeen Bestuur zal besluitvorming worden voorbereid.

Relevante besluitvorming

1	AB 1616	Verbeterplan	16 september 2016
2	AB 1804	Aanpassing juridische documenten	28 maart 2018

Bijlagen

AB 6a	Model uniform mandaatbesluit
AB 6b	Bijlage bij model uniform mandaatbesluit
AB 6c	Toelichting bij model uniform mandaatbesluit
AB 6d	Beslisnota Stuurgroep Implementatie mandaatbesluit
AB 6e	Implementatieplan uniform mandaatbesluit